

Školní preventivní program - školní rok 2023/2024

Obsah

1. Základní údaje o škole
2. Charakteristika školy a její vnitřní zdroje
 - 2.1. Analýza situace
 - 2.2. Spolupráce s pedagogickým sborem
 - 2.3. Spolupráce se žáky
 - 2.4. Spolupráce s rodiči
3. Vnější zdroje
4. Cíle primární prevence
 - 4.1. Dlouhodobé cíle
 - 4.2. Krátkodobé cíle
 - 4.2.1 Pedagogové
 - 4.2.2. Žáci
 - 4.2.3. Rodiče
5. Prevence ve výuce realizovaná pedagogy v jednotlivých předmětech
6. Aktivity primární prevence – externí zdroje
 - 6.1. Doporučení aktivit
 - 6.2. Přehled doporučených aktivit
7. Krizový plán při rizikovém chování – šikana
8. Krizový plán při výbuchu skupinového násilí
9. Krizový plán při rizikovém chování – kyberšikana
10. Krizový plán při slovně nebo fyzicky agresivním jednání žáka
11. Krizový plán při útoku agresivního jedince (střelce či jinak ozbrojeného jedince)
12. Důležité kontakty a telefonní čísla
13. Evaluace ŠPP
14. Právní rámec ŠPP
15. Formuláře jednání a šetření rizikového chování na škole

1. Základní údaje o škole

Název školy: Královská základní škola Petrovice

Adresa školy: Bellova 352, Praha 10

Ředitel školy: Mgr. Iva Dobravová

Kontakt: iva.dobravova@dinoskola.cz

Školní metodik prevence: Mgr.et Mgr. Michaela Hozáková

Kontakt: michaela.hozakova@dinoskola.cz

Počet tříd: 11 (1.- 9. ročník)

2. Charakteristika školy a její vnitřní zdroje

2.1 Analýza situace

DINO ELEMENTARY SCHOOL je soukromá základní škola s rozšířenou výukou jazyků. Nachází se na jižním okraji Prahy, v Praze 10 – Petrovicích, na rozhraní starší vilové zástavby a sídliště. V areálu školy se nachází školní zahrada, kterou žáci využívají v době velké dopolední přestávky, polední přestávky a v odpoledních hodinách v rámci pobytu v hernách (obdoba družin na státních školách). Ve školní budově je také umístěna soukromá mateřská školka DINO PRESCHOOL, která má zvláštní vchod, a osmileté gymnázium DINO HIGH SCHOOL, studenti vstupují do budovy stejným vchodem jako žáci základní školy. V jedné budově se tak potkávají všechny věkové kategorie od tříletých dětí až po osmnáctileté studenty.

Základní školu navštěvují žáci, kteří v převážné většině dojíždějí z jiných částí Prahy, ale i z okolních obcí, převážně nové satelitní zástavby. Jsou přiváženi rodiči osobními automobily, případně školním autobusem. Vyučování začíná v 8:45 tak, aby všichni měli ráno dostatek času na cestu do školy. Ranní herny nejsou v provozu, vyplývá to i z faktu, že mnoho rodičů se může dostavit do zaměstnání později, péče o děti ve škole v ranních hodinách tedy není třeba.

Výuka ve škole je pro žáky velmi náročná. Od 1. ročníku mají nejen několik hodin anglického jazyka s rodilými mluvčími, ale i předměty v angličtině. Od 1. ročníku mají žáci týdně

vyučování v rozsahu 27-29 hodin (na státních školách pouze 20 hodin). Denně vyučování končí v odpoledních hodinách. Žáci pak odcházejí všichni do heren, kde mají odpočinkovou činnost pod vedením vychovatelů. Některé z nich si vyzvedávají rodiče.

Škola nabízí také nadstandardně širokou nabídku odpoledních aktivit od sportovních, výtvarných, naučných přes hudebně zaměřené (hry na hudební nástroj, sólový zpěv) až po dramatický kroužek, jógu pro děti či šachy. Tyto aktivity jsou dětmi velmi navštěvovány a dvakrát ročně mají děti příležitost prezentovat své dovednosti na školních přehlídkách.

V jednotlivých třídách školy je zpravidla maximálně 22 žáků, při hodinách cizího jazyka maximálně 10 na prvním stupni. Na druhém stupni se žáci na výuku jazyků nedělí. Všichni žáci i pedagogové ve škole nosí školní uniformy s logem školy. Skladba žáků je rozmanitá (děti různých národností), je zde mnoho dětí, které mají díky dlouhodobému pobytu v zahraničí zkušenosti s jiným školským systémem a také dětí, které mají jednoho z rodičů jiné národnosti. Souhrnně lze charakterizovat rodiny žáků školy jako rodiny, pro něž je vzdělání na nejvyšších příčkách životních priorit a patří mezi velmi dobře finančně situované.

Pro školu je charakteristické pravidelné setkávání všech žáků s vedením školy a pedagogickým sborem, tzv. assembly. Zde jsou žáci informováni o akcích pro následující období, seznamováni s úspěchy jednotlivců či kolektivů, prezentovány třídní projekty, ale je zde i prostor na upozornění na nežádoucí jevy, které se ve škole vyskytly. V uplynulých letech jsme zavedli tzv. patronát – propojení jednotlivých žáků 5. ročníku se žáky 1. ročníku. Starší žáci jsou mladším spolužákům partnery, průvodci a pomocníky během pobytu ve škole. Společně se účastní i některých akcí, kromě výjezdů i např. návštěvy ZOO apod. Škola každoročně organizuje pro všechny žáky několik výjezdů. Brzy po začátku školního roku se koná adaptační pobyt pro žáky 1., 2. a 6. ročníku. V zimě probíhá lyžařský kurz a v květnu či červnu zahraniční jazykový pobyt. Také podporujeme komunitní život školy při společných akcích (Mikulášská, vánoční akademie spojená s výtvarnými dílnami, školní ples, noc s Andersenem, tradiční turistický pochod Královská stopa, závěrečná Zahradní slavnost). Ve škole je zřízeno školní poradenské pracoviště, jehož členy jsou zástupce vedení školy, školní psycholog, metodik prevence, speciální pedagog, výchovný poradce. Členové tohoto týmu se setkávají pravidelně 1x za dva týdny a spolupracují při zajišťování péče o žáky v jednotlivých oblastech.

2.2 Spolupráce s pedagogickým sborem

Nejbližším partnerem školního metodika prevence je třídní učitel. Učitelé se s metodikem prevence a dalšími členy školního poradenského pracoviště 1x za dva týdny setkávají na společné schůzi. Kromě toho má metodik prevence vypsané konzultační hodiny, určené

výhradně pro pedagogy, Setkávání s rodiči se děje na základě individuálních potřeb a situací, které jsou ve škole řešeny.

Pedagogický sbor je seznámen se Školním preventivním programem na školní rok 2024/2025. Má k dispozici také časopis Prevence a další odbornou literaturu, vztahující se k této problematice, kterou shromažďuje a doplňuje metodik prevence ve své pracovně.

Všichni členové pedagogického sboru absolvovali školení Zdravotník zotavovacích akcí, semináře Cizinci ve třídě, Role asistenta pedagoga a byli seznámeni se změnami, které se týkají inkluze ve vzdělávání. Pedagogové absolvovali projekt Minimalizace šikany. Všichni pedagogové školy se zúčastnili vzdělávacích seminářů Učíme prožitkem, Základy wellbeingu a dvoudenního semináře Minimalizace šikany II, Podporujeme zdravé klima ve třídě, Základy náročné komunikace a Základy práce v emočně náročných třídních kolektivech.

2.3 . Spolupráce se žáky

Základním dokumentem, ve kterém je prevence rizikového chování ve škole zahrnuta, je Řád školy. Žáci jsou na začátku školního roku s Řádem školy seznámeni a svým podpisem stvrzují, že porozuměli jeho obsahu. Snažíme se o aktivní zapojení žáků do chodu školy a chceme jim umožnit podílet se na některých dílčích rozhodnutích. Vytváříme systém školního parlamentu, kdy se zvolení zástupci jednotlivých tříd pravidelně setkávají se zástupkyní ředitele a metodičkou prevence a zde dostávají prostor pro aktivní spoluúčast na dění ve škole. Žáci jsou vedeni k otevřenému projevení svých názorů, diskusi a projevení postojů. V rámci třídy je často využíváno komunitního kruhu k diskusím na jednotlivá témata. V uplynulém období jsme například organizovali tzv. celoškolní dětskou konferenci na téma „Používání mobilních telefonů“. Všichni žáci školy mají možnost využít konzultačních hodin metodika prevence, určených výhradně žákům. Třídnické hodiny jsou od druhého stupně zařazeny do rozvrhů.

2.4 . Spolupráce s rodiči

Na začátku školního roku jsou všichni rodiče seznámeni s Řádem školy. Škola poskytuje dlouhodobě rodičům i žákům možnost spolupráce s vedením školy, se členy pedagogického sboru i členy školního poradenského pracoviště. Rodiče mají možnost využít konzultačních hodin metodika prevence, určených výhradně rodičům, případně konzultovat prostřednictvím mailu. Je zřízena Rada školy, zástupci rodičů se pravidelně setkávají s vedením školy a zřizovatelem. Třídní učitelé se setkávají s rodiči na společných třídních schůzkách a dvakrát ročně jsou organizovány tzv. tripartitní konzultace žák – rodič – učitel. Těmto schůzkám

předchází příprava ve formě sebehodnotících dotazníků. Tato forma individuálních konzultací má velký význam pro zlepšení komunikace rodiny a školy. Vede žáky k sebehodnocení a schopnosti prezentovat svou práci.

3. Vnější zdroje

- webové stránky MŠMT, platná legislativa, týkající se prevence rizikového chování (zákony, vyhlášky, metodické pokyny, vydané k jednotlivým typům rizikového chování)
- metodik prevence při PPP pro Prahu 10, krajský školní koordinátor prevence – odborná a metodická pomoc
- spolupráce s metodiky prevence z dalších škol
- internetové poradenství pro školní metodiky prevence
- síť organizací a odborných zařízení – protidrogový koordinátor, manažer prevence kriminality, PPP, SPC, OSPOD, Policie ČR, Městská policie, klinický psycholog, dětský psychiatr
- časopis Prevence a odborná literatura, týkající se prevence rizikového chování, pedagogická knihovna ve škole
- vzdělávací programy pro učitele a metodika prevence, konference primární prevence
- kulturní akce s preventivní tematikou
- neziskové organizace, poskytující programy primární prevence (Jules a Jim, Aisis)

4.Cíle primární prevence

4.1 Dlouhodobé cíle

Pedagogové

- vzdělávat pedagogy v oblasti prevence školního násilí – šikana, vedení třídnické hodiny, práce třídního učitele s třídním kolektivem, řešení konfliktních situací mezi žáky, komunikace učitel – rodič
- podporovat efektivní metody výuky (projektové vyučování, kooperativní vyučování, interaktivní přednášky), kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti, vzájemnému respektu, toleranci, odpovědnosti za sebe i za svou pracovní skupinu

Žáci

- naučit žáky rozpoznat krizové situace, rizikové chování, umět vhodně reagovat, zvýšit jejich zájem o dobré klima třídy a školy
- zlepšit informovanost žáků, na koho se obrátit o pomoc s řešením krizové situace, zlepšit jejich přehled o kompetencích zaměstnanců školy

Rodiče

- informovat rodiče průběžně o činnosti školy, akcích, dát jim možnost zpětné vazby, zvětšit prostor pro vyjádření názoru, potřeb (lze využít metodu dotazníku, ankety apod.)
- prohlubovat spolupráci s rodiči v oblasti rizikového chování žáků, informovat o zvýšeně rizikových situacích v životě ve škole, poskytovat kvalitně služby školního poradenského pracoviště

4.2 Krátkodobé cíle

Pedagogové

- školit pedagogy k získání přehledu o všech typech rizikového chování a doporučení využívat vhodného učiva k diskusím a preventivním aktivitám v rámci výuky, pravidelné setkávání pedagogů 1x za 14 dní
- seznámit se se školním preventivním plánem a s krizovým plánem řešení šikany
- vyhledávat projevy možného výskytu rizikového chování, používat nástroje pedagoga k šetření klimatu třídy

Žáci

- zajistit zvyšování odolnosti vůči šikaně
- zkvalitnit práci školního parlamentu
- zvýšit dohled nad rizikovými místy školy (zejména prostorem šaten)
- lépe vybavit prostory školní zahrady
- seznámit žáky se členy školního poradenského pracoviště, s jejich kompetencemi, zveřejnit na nástěnce ve škole jejich konzultační hodiny

Rodiče

- seznámit rodiče s programem proti šikanování
- seznámit rodiče se členy školního poradenského pracoviště, s jejich kompetencemi a konzultačními hodinami, zveřejnit kontakty
- seznámit rodiče s novými webovými stránkami školy a pravidelně 1x týdně je písemně informovat o dění ve třídě (nejen přehled akcí, ale i atmosféra ve třídě)

5. Prevence ve výuce

Tab. Preventivní témata ve výuce jednotlivých ročníků

Ročník	Předmět	Téma	Období
1.	Prvouka	Jsem školák, mám práva a povinnosti. Pravidla slušného chování, třídní pravidla	září
		Jsem chodec	říjen
		Jsem jedinečná bytost	listopad
		Moji spolužáci, moje rodina, vztahy mezi dětmi, příbuzenské vztahy	prosinec
		Zdraví člověka – nemoc, úraz, první pomoc, zdravý životní styl, stravování, pitný režim	květen
2.	Prvouka	Bezpečnost na chodníku, silnici	září, červen
		Žijeme spolu	říjen
		Svět sdělovacích prostředků, počítač	listopad
		Nemoc, zdraví, kdy voláme pomoc	leden
		Právo na bezpečí	květen
3.	Prvouka	Pravidla silničního provozu; mezilidské vztahy, pravidla lidského soužití	září
		Místo, kde žijeme – výchova k občanství	říjen
		Člověk a jeho zdraví, stres, alkohol, cigarety – odmítání návykových látek	prosinec
		Lidé a čas Výchova k povolání	únor
		Ochrana přírody, alternativní zdroje	květen
		Informační technologie	červen

4.	Vlastivěda	Dopravní výchova – návštěva dopravního hřiště	listopad
		Země, ve které žijeme, národ, národní tradice, kultura národa, soužití národů a národností v jedné zemi, národnostní menšiny	únor
	Tělesná výchova	Zdravý životní styl	září, prosinec
5.	Přírodověda	Právo na život – rostliny, živočichové, lidé	Září, říjen, listopad
		Člověk – lidské tělo a zdraví	leden
		Pomoc lidem s postižením smyslových orgánů	únor, březen, duben
	Tělesná výchova	Zdravý životní styl	září, březen
6.	Tělesná výchova	Výchova ke zdravému životnímu stylu (strava, regenerace, cvičení)	září
	Přírodopis	Drogy	únor
		Doping	březen
		Chemické látky jako hrozba, hlavní zásady chování při havárii s únikem nebezpečných látek	duben
	Informatika	Rizikové chování na sociálních sítích	duben
	Dějepis	Tolerance k jiným náboženským vyznáním, antisemitismus	prosinec
	Občanská výchova	Vztah k domovu	září
		Komunikace a její rizika	říjen
		Ochrana životního prostředí	listopad
		Rodinné vztahy, komunikace v rodině, nefunkční vztahy	prosinec
		Lidská práva	duben
		První pomoc	květen
		Šikana a kyberšikana	červen
7.	Tělesná výchova	Výchova ke zdravému životnímu stylu (strava, regenerace, cvičení)	září

	Zeměpis	Multikulturalismus, rasismus a náboženství	listopad
		Drogová kriminalita, distribuce a činnost gangů	prosinec, leden
		Tolerance k cizím náboženstvím	únor
8.	Dějepis	Tolerance k jiným náboženským vyznáním	říjen
		Problematika romské menšiny	únor
		Tolerance k národnostním menšinám, lidská práva	květen
		Společenské chování	Červen
9.	Občanská výchova	Občan a právo	říjen
		Přestupky a správní řízení, trestní právo	listopad
		Děti a paragrafy	prosinec
		Rodina a zákony, záchytná sociální síť	leden
		Problémy současného světa	únor
		Životní perspektivy	březen
	Etická výchova	Komunikace a naslouchání, asertivita a obrana proti manipulaci, fair play, důstojnost lidské osoby, reálné a zobrazené vzory, média a jejich vliv na člověka, dospívání a sexuální zdraví, rodina, prosociálnost, duchovní rozvoj člověka, etické hodnoty, přiměřené sebevědomí, iniciativa a tvořivost.	

6. Aktivity primární prevence

Při tvorbě aktivit primární prevence vycházíme z doporučení Pražského centra primární prevence k prevenci ve školách (září 2023). Tato doporučení vycházejí z aktuálních výzkumných dat ze šetření rizikového chování a duševního zdraví žáků základních škol.

Rozvoj wellbeingu a duševního zdraví musí být pevnou součástí prevence rizikového chování. Řada těchto projevů má přímou souvislost s duševním zdravím a pohodou žáků.

Důležité je zařadit do prevence programy, které se věnují rozvoji sebepěče, technikám pozitivního myšlení, copingové dovednosti, budování zdravých návyků či mindfulness. To vše s přihlédnutím k úrovni dětské psychiatrické péče, která je v současnosti prakticky nefunkční.

Rozvoj dovedností pro život souvisí s prevencí duševní nepohody a onemocnění.

Jsou pojímány jako schopnost pozitivně přizpůsobit chování, zvládat efektivně úkoly avýzvy každodenního života.

Zásadní je sebeřízení jako stimulování sebeúcty, sebeuvědomování, sebehodnocení, vytyčení vlastních cílů, řízení emocí, zvládání stresu a náročných životních situací. V programech zaměřených na osobnostní rozvoj se proto zaměříme na emoční inteligenci, která zásadním způsobem ovlivňuje spokojenost ve školním prostředí i v životě. Žáci by si měli uvědomit, pojmenovat a dovolit si autenticky prožít vlastní emoce. Být v kontaktu se sebou, svým prožíváním a potřebami jenezbytnou podmínkou pro budování funkčních vztahů s druhými a vlastní psychické pohody. Hlavním cílem programu je rozvíjet u žáků všímavost k vlastním emocím, schopnost jejich pojmenování (nemáme se jenom dobře a špatně) a autentického prožívání způsobem citlivým a bezpečným k sobě i svému okolí. Podpora všímavosti žáků ke svým pocitům a jejich projevům tvoří základ pro vytvoření vlastní duševní pohody a k prevenci duševních a psychosomatických onemocnění i vztahových problémů ve třídě.

Další program bude zaměřen na zvládání stresu, na aktuálně funkční strategie žáků a další možnosti práce pod tlakem.

Jako hlavní strategii posílení odolnosti vůči stresu si žáci vyzkouší nástroje pro práci s vlastním časem a prioritizací úkolů. Tím se výrazně podpoří study-life balance jako schopnost zvládat školní nároky a zároveň mít dostatek času na osobní život a odpočinek.

Žáci se ve svém životě setkávají s řadou emočně náročných situací a mnohdy netuší, jak se s nimi vyrovnat, jak zpracovat silný stres, úzkost, smutek, vztek nebo strach. Mohou se pak uchýlit k nezdravým způsobům zvládání stresu jako je například sebepoškozování. Cílem preventivního programu je probrat s žáky strategie pro zvládání náročných situací a pomoci jim těmto situacím předcházet. Budou individuálně reflektovat, co přispívá k jejich psychické pohodě a co je naopak zdrojem stresu a nepříjemných emocí. Uvědomí si, jak lze stres pozorovat na svém těle. Vyzkouší si relaxační cvičení a pojmenují další strategie pro zvládání krátkodobého, ale i dlouhodobého napětí. Během programu je hodnotné sdílení s ostatními umožňující nadhled nad svými problémy. Program též edukuje žáky o možnostech odborné pomoci v situaci významné psychické nepohody a podporuje postoj, že je v pořádku říct si o pomoc. Otázka vlastní identity jako směřování svého života, vytváření funkčních vztahů a budování pocitu osobního úspěchu skrze individuální reflexije základ dalšího programu. Žáci reflektují své vlastnosti, sociální role i svou výjimečnost. Jsou vedeni k pojmenování svého žebříčku hodnot a jeho následné konfrontaci s tím, jak svůj život aktuálně žijí. Během programu jsou podporováni v autentickém projevu s respektem k ostatním a vnímavosti aktuální situace. Pojmenují vlivy formující jejich osobnost, se zdůrazněním vlastní odpovědnosti za svůj život. Program podpoří žáky ve zvládnutí klíčového životního úkolu dospívání – pochopení vlastní identity a životní cesty. Vzhledem k současnému způsobu života dnešních dětí je specifickou součástí wellbeingu digitální wellbeing. Rizika kyberprostoru v rovině závislosti na technologiích nebo v podobě kyberšikany a kyberagrese je nutné řešit.

Podstatou programu je téma sdílení a digitální stopa, diskuse o tom, jaké informace a proč je (ne)bezpečné o sobě či druhých sdílet

Otevíráme téma online toxicity a agrese, v rámci čehož se žáci učí reagovat vhodným způsobem na nepříjemné či ohrožující chování ostatních uživatelů a rozšiřují si mapu pomoci, kam se mohou v těchto náročných situacích obrátit. Řešeno je také téma algoritmů a dalších mechanismů, které na sociálních sítích a jinde v online prostředí fungují. Zásadní je téma digitálního well-beingu. Podporujeme žáky k všímavosti vůči tomu, jak se v online prostoru cítí

a jak aktivity, které se zde odehrávají, ovlivňují jejich psychickou i fyzickou pohodu a vnímání vlastní identity. Programy podporují a vedou žáky k vědomé práci s časem a svými emocemi v souvislosti s online prostředím.

Program také posiluje takové chování a postoje žáků a celého třídního kolektivu, které povedou ke snížení rizik vzniku a rozvoje ostrakismu a šikany v offline i online prostředí. Předává žákům hodnotový rámec posilující zdravé vztahy ve skupině a zodpovědnost všech členů za atmosféru v celém kolektivu.

V rámci online prostoru se také otevírá téma sexuality, kterou začínají řešit žáci i nižších ročníků, než tomu bylo dosud.

Záměrem programů bude ukotvit oblast sexuality do kontextu partnerských vztahů a prevence sexuálně rizikového chování. Program umožní žákům zmapovat svoje představy o vztazích a sexualitě, získat v bezpečném prostředí odborně ověřené odpovědi na své otázky a kultivovat své pojetí intimity s přihlédnutím k možnostem v kyberprostoru.

Tab. Aktivity primární prevence pro žáky

Ročník	Název programu	Typ rizikového chování	Forma aktivity	Realizátor
1.	Budujeme naši třídu Rozvoj emoční inteligence	Osobnostní rozvoj	Interaktivní seminář s prvky zážitkové pedagogiky	
2.	Učíme se spolupracovat Rozvoj emoční inteligence	Osobnostní rozvoj	Interaktivní seminář s prvky zážitkové pedagogiky	
3.	Budujeme naši třídu	Osobnostní rozvoj	Interaktivní seminář s prvky zážitkové pedagogiky	
4.	Každý jsme jiný a je to ok Poznávám svoje spolužáky	Osobnostní rozvoj	Interaktivní seminář s prvky zážitkové pedagogiky	
5.	Poznávám své spolužáky Rozvoj emoční inteligence	Osobnostní rozvoj	Interaktivní seminář s prvky zážitkové pedagogiky	
6.	Umíme se domluvit Poznávám svoje	Osobnostní rozvoj	Interaktivní seminář s prvky zážitkové	

	spolužáky Wellbeing, stres a práce s časem		pedagogiky	
7.	Umíme se domluvit, Wellbeing, stres a práce s časem	Osobnostní rozvoj	Interaktivní seminář s prvky zážitkové pedagogiky	
8.	Wellbeing stres a práce s časem Wellbeing, zvládám svoje trápení	Osobnostní rozvoj	Interaktivní seminář s prvky zážitkové pedagogiky	
9.	Wellbeing stres a práce s časem Wellbeing, zvládám svoje trápení	Osobnostní rozvoj	Interaktivní seminář s prvky zážitkové pedagogiky	

V případě potřeby zařadit aktuálně do jednotlivých ročníků další programy doporučení:

Ročník.	Název akce	Typ riz. chování	Forma aktivity	Realizátor
1.	Budujeme naši třídu	Prevence stresu, šikana	interaktivní seminář s prvky záž., pedagogiky	Jules a Jim, z.ú.
2.	Učíme se spolupracovat	šikana	interaktivní seminář s prvky záž. pedagogiky	Julesa Jim, z.ú.
3.	Rozvoj emoční inteligence	šikana	interaktivní seminář s prvky záž. pedagogiky	Jules a Jim, z.ú.
	Nekuřátka	kouření	interaktivní seminář s prvky záž. pedagogiky	Jules a Jim, z.ú.
4.	Každý jsme jiný a je to ok	prevence šikany	interaktivní seminář s prvky	Jules a Jim, z.ú.

			záž. pedagogiky	
	Šikana a kyberšikana	šikana	interaktivní seminář s prvky záž. pedagogiky	Jules a Jim, z.ú.
5.	Wellbeing a hodnoty	Prevence stresu, při tlaku na výkon	Interaktivní seminář s prvky záž. pedagogiky	Jules a Jim, z.ú.
	Moje identita a hodnoty	šikana	Interaktivní seminář s prvky záž. pedagogiky	Jules a Jim, z.ú.
6.	Adaptační pobyt	šikana	výjezd	třídní učitel, školní psycholog
	Budujeme naši třídu	nezdravé vztahy, šikana	interaktivní seminář s prvky záž. pedagogiky	Jules a Jim, z.ú.
7.	Nebezpečí na síti I.	Kyberšikana a další jevy spojené s moderními technologiemi	interaktivní seminář s prvky záž. pedagogiky	Jules a Jim, z.ú.
	Típní to I.	Kouření, závislostní chování	interaktivní seminář s prvky záž. pedagogiky	Jules a Jim, z.ú.
8.	Šikana a kyberšikana II.	Šikana a kyberšikana	interaktivní seminář s prvky záž. pedagogiky	Jules a Jim, z.ú.
	Rozvoj emoční inteligence	Šikana a kyberšikana	interaktivní seminář s prvky záž. pedagogiky	Jules a Jim, z.ú.
9.	(Ne)pijeme s rozumem II.	Závislostní chování	interaktivní seminář s prvky záž. pedagogiky	Jules a Jim, z.ú.
9.	Moje identita a hodnoty	Prevence rizikového	interaktivní seminář s prvky	Jules a Jim, z.ú.

		chování	záž. pedagogiky	
--	--	---------	-----------------	--

Doplnění preventivních programy vychází z konkrétních potřeb žáků i vzhledem k jejich třídním kolektivům a kvalitě vztahů v nich. (prevence šikany, ostrakizace)

7. KRIZOVÝ PLÁN PŘI RIZIKOVÉM CHOVÁNÍ - ŠIKANÁ

Postup při odhalení šikany:

1. Pokud pedagogický či nepedagogický pracovník školy zjistí, že je žák školy šikanován (je přímo přítomen násilí či je informován), toto neprodleně **oznámí** školnímu metodikovi prevence (Mgr. Et Mgr. Michaela Hozáková) a vedení školy (ředitel Mgr. Ondřej Zaorálek či zástupkyně ředitele školy Mgr. Iva Doubravová).
2. Školní metodik prevence provede **analýzu situace (rozhovor s informátory, obětí)** a rozhodne, o jaké stadium šikany se jedná a zda škola řešení zvládne sama (první dvě stadia šikany). Svá zjištění neprodleně projedná s vedením školy.
3. Pokud se jedná o **neobvyklou formu šikany či o pokročilou šikanu**, škola (vedení školy pověří člena školního poradenského pracoviště) informuje: rodiče obětí, OSPOD, policii ČR, příp. lékaře, zajistí spolupráci externích odborníků.
Je nezbytné zajistit bezpečí obětí, izolovat ji od agresorů (po dohodě s rodiči je možné i omluvit oběť z výuky), zamezit skupinové výpovědi spolužáků. **Šikanu řeší dále odborníci**, školní metodik prevence vede pouze počáteční rozhovor, který slouží k poskytnutí podkladů.
4. Pokud se jedná o **šikanu, kterou škola řeší sama** (první dvě stadia), první pomoc provádí školní metodik prevence ve spolupráci s třídním učitelem. Třídní učitel informuje rodiče oběti, pokud nejsou sami oznamovateli. Metodik prevence zjistí četnost, příčinu, formu šikany a poskytne oběti pomoc a radu (lze využít služeb školního psychologa).
5. Třídní učitel pomůže metodikovi prevence s **nalezením vhodných svědků**.
6. Metodik prevence vede **individuální rozhovory se svědky**, získává další informace o míře šikany.
7. Metodik prevence vede **rozhovor s agresory**, může je i konfrontovat mezi sebou, zjišťuje důvody, informuje je, co bude následovat, jaký bude další postup, informuje o důsledcích jednání, postoji školy.
8. Metodik prevence **informuje vedení školy** o závěrech vyšetřování.
9. Vedení školy svolá **výchovnou komisi**, které se účastní člen vedení školy (ředitel či zástupkyně ředitele), školní metodik prevence, třídní učitel, rodiče agresora, agresor). Rodiče jsou seznámeni s výsledky vyšetřování a se stanoviskem školy (kázeňský postih vychází ze školního řádu). Při odmítnutí řešení rodiči agresora škola (vedení školy) informuje OSPOD. Rodičům agresora nabídneme odbornou pomoc školního psychologa či doporučíme pomoc dalších odborníků (středisko výchovné péče, psychoterapie...).

10. Metodik prevence a třídní učitel vedou **rozhovor s rodiči oběti** a informují je o závěrech vyšetřování. Toto je možné zařadit už v průběhu vyšetřování, na úrovni ochrany oběti. Rodičům oběti nabídne pomoc školního psychologa.

11. **Třídní učitel informuje celou třídu**, oznámí, jak byla šikana vyšetřena, jaké následky nese viník.

12. Po vyšetření šikany je třeba **pracovat s celou třídou** – případně třídami, trvale a systematicky budovat kamarádské a bezpečné vztahy ve třídě. Lze využít služby školního psychologa, metodika prevence či servisní zařízení (středisko výchovné péče, pedagogicko-psychologickou poradnu, Společenství proti šikaně, certifikované agentury, které poskytují preventivní programy).

13. Školní metodik prevence vede záznamy o celém průběhu vyšetřování, rozhovorech, jednání s rodiči, výchovné komisi, závěrech vyšetřování. Tyto záznamy archivuje.

8. KRIZOVÝ PLÁN PŘI VÝBUCHU SKUPINOVÉHO NÁSILÍ

Při výbuchu skupinového násilí dochází k „lynčování“ oběti. Pokud se zapojí celá třída, vždy se jedná o pokročilou šikanu a je třeba ji následně důsledně vyšetřit.

1. Přítomný pedagog – svědek – musí nejprve **zvládnout vlastní šok** a bleskově odhadnout závažnost situace.

2. Zajistí **bezprostřední záchranu oběti**, zastaví skupinové násilí.

3. **Zalarmuje kolegy** v blízkosti (na stejném patře, v blízkém kabinetě apod.), využije jejich pomoci – hlídání oběti, poskytnutí první pomoci.

4. Pedagog – svědek **informuje vedení školy**.

5. Pokračuje **pomoc oběti** – pokud je třeba, je přivolán lékař.

6. Je třeba **zabránit skupině v domluvě** na křivé výpovědi (dozor pedagogů).

7. **Oznámení na policii**, paralelně – OSPOD, informace rodičům.

Dále se postupuje jako při řešení šikany (viz výše).

9. KRIZOVÝ PLÁN V PŘÍPADĚ RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ - KYBERŠIKANA

1. Pokud pedagogický či nepedagogický pracovník zjistí kyberšikanu, **neprodleně informuje** školního metodika prevence (Mgr. Et Mgr. Michaela Hozáková) a vedení školy (ředitel Mgr. Iva Doubravová či zástupkyně ředitele Mgr. Jaroslava Jančárová).

2. Pokud se jedná o kyberšikanu, probíhající v době vyučování, je třeba rozhodnout, zda se jedná o počáteční či pokročilou fázi kyberšikany. Je třeba okamžitě **ukončit komunikaci** mezi obětí a agresorem, izolovat agresora a oběť.
3. V případě počáteční šikany, kterou škola zvládne sama, je třeba **zajistit ochranu oběti** např. zablokovat přístup agresorovi, je-li to možné (lze využít pracovníky IT oddělení ve škole).
4. Je třeba **zajistit důkazy** (uložit SMS, vyfotografovat emaily apod).
5. Pokud je agresor znám, lze **zajistit důkazy i u agresora**.
6. Metodik prevence **informuje rodiče** oběti i agresora. Zároveň prověří, zda kyberšikana není důsledkem probíhající „klasické“ školní šikany.
7. Metodik prevence oběti i jejím rodičům poskytne pomoc, **kontakt na odborníky**.
8. Je třeba **minimalizovat možnost recidivy**, informovat operátora, zřizovatele stránek, vhodně upravit školní řád, informovat preventivně rodiče i žáky, kam se mohou obracet na odborníky – metodik prevence.
9. Pokud se jedná o **pokročilou kyberšikanu**, je vždy nutné vyšetřovat ve **spolupráci s odborníky** a s policií ČR. V tomto případě nejprve zajistíme a uložíme důkazy a ochráníme oběť, pak kontaktujeme odborníky.
10. V případě zachycení kyberšikany **mimo školu informujeme rodiče oběti**, popř. rodiče agresora. Poskytneme rodičům oběti pomoc, radu, kontakty na odborníky, v případě vážnosti předáme orgánům činným v trestním řízení.

10. KRIZOVÝ PLÁN PŘI AGRESIVNÍM FYZICKÉM ČI SLOVNÍM ÚTOKU ŽÁKA

Jednou z hlavních povinností škol je zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a zaměstnanců školy. Žáci jsou povinni dodržovat školní řád a předpisy a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni, plnit pokyny zaměstnanců škol vydané v souladu s právními předpisy a školním řádem a vnitřními řády učeben. K zajištění bezpečnosti škola přijímá na základě vyhledávání, posuzování a zhodnocování rizik spojených s činnostmi a prostředím opatření k prevenci rizik. Při stanovení konkrétních opatření bere v úvahu zejména možné ohrožení žáků při vzdělávání v jednotlivých předmětech, při přesunech žáků v rámci školního vzdělávání a při účasti na školních akcích.

1. Zaměstnanec školy se snaží o uklidnění situace a neprodleně koná všechny kroky k ochraně zdraví a zajištění bezpečnosti své a pro ostatní zaměstnance a žáky. Žák neprodleně informuje nejbližšího pracovníka školy. Pracovník školy neprodleně informuje ředitelku školy Mgr. Iva Doubravová, zástupkyni ředitelky Mgr. Jarmilu Jančárová školního metodika prevence Mgr. et Mgr. Michaela Hozáková nebo další pověřenou osobu.
2. Pověřená osoba dle povahy situace neprodleně informuje LSPP, Policii ČR, IZS a zákonného zástupce žáka. Agresivní žák je dle možností izolován s pověřeným dohledem.
3. Ve spolupráci s třídním učitelem, metodikem prevence a výchovným poradcem je situace se svědky popsána pro další šetření.
4. Neprodleně se hlásí jakákoliv zranění či škody vzniklé agresivním chováním žáka. Pověřený pracovník neprodleně informuje zákonné zástupce dotčených žáků, popř. OSPOD.
5. Následuje další šetření situace, jednání se zákonnými zástupci žáků, výchovné komise a výchovná opatření udělená v souladu se školním řádem.

11. KRIZOVÝ PLÁN V PŘÍPADĚ OZBROJENÉHO ÚTOKU VE ŠKOLE (STŘELEC)

AMOK – útok tzv. aktivního střelce je náhlý útok jedince (jedinců), který za použití zbraní sleduje jediný cíl – usmrtit či zranit co nejvíce osob ve svém okolí. Nejčastějšími útočníky ve školách jsou současní nebo bývalí studenti. Pedagogický sbor byl informován, jaké jsou náznaky výskytu možného útočníka.

Budoucí útočníci se většinou chtějí pochlubit a najít sympatizanty ve svém okolí.

Ve virtuálním prostředí, nejčastěji na internetu, zveřejňují své násilnické názory, fotografie zbraní, své „umělecké“ výtvary, které jsou plné násilí, krve a smrti. Často i pokládají „řečnické“ otázky typu: Jaké by to asi bylo, kdybych někoho zabil?, apod. Tyto signály bychom neměli zlehčovat. Žáci by se měli se svým podezřením někomu svěřit (rodičům, kamarádům, blízkému učiteli, speciálnímu pedagogovi apod.) – nejde o žalování, může jít o život!!!

Jak zareagovat v případě útoku?

•UTÍKEJTE

Dostaňte se do bezpečí, utečte z dosahu útočníka (zapomeňte na nácvik evakuace při požáru!!!).

Nevracejte se pro věci!

•SCHOVEJTE SE/ZAMKNĚTE SE

Když nemůžete utéct, schovejte se do nějaké místnosti a v té se uzamkněte a zabarikádujte (když nemáte klíč, můžete udělat barikádu ze stolů, židlí a skříní; na stůl, který přisunete až ke dveřím, můžete naskládat učebnice tak, aby zabránily stlačení kliky).

Zatáhněte žaluzie, lehněte si na zem, abyste byli co nejméně zranitelní případnou střelbou skrz dveře.

Buďte co nejvíce potichu, pokuste se všechny zklidnit, ztlumte mobilní telefony.

•NIKOMU NEOTVÍREJTE

S nikým nemluvte přes dveře (útočník se může vydávat za zraněného kamaráda, záchranáře apod.).

Útočníka neprovokujte a nesnažte se být za hrdinu.

•**VARUJTE**

Pokud můžete, oznamte na tísňovou linku, kde jste a co se tam děje.

•**BRAŇTE SE**

V případě, že jste učinili všechny výše popsané kroky a útočník se i přesto k vám dostal, udělejte vše pro vaši ochranu.

12. Důležité kontakty a telefonní čísla:

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 10, tel. 272 657 712

Jabloňová 3141/30a

106 00 Praha 10 – Zahradní Město

ppp10@ppp10.eu

Dětské krizové centrum, o.s.(nonstop) tel. 241 484 149, 777 664 672

V Zápolí 1250/21

141 00 Praha

E- mail: problem@дитеkrize.cz

rizika kyberprostoru **778 510 510**

Linka bezpečí 420 266 727 979

Ústavní 91/7 **420 266 727 976**

181 00 Praha -Bohnice

E- mail: Inko@linka bezpeci.cz

Rodičovská linka 840 111 234, 606 021 021

Pro děti (zdarma) 116 111

Společnost proti šikaně

Dr. Michal Kolář, předseda

Pedagogicko-psychologická poradna

Zelený pruh 1294/50

147 08 Praha 4 737 436 420

E- mail: michalkolar@volny.cz 606 118 199

www.saferinternet.cz (Informace na téma kyberšikana, ochrana osobních údajů aj. V sekci „Ke stažení“ výsledky výzkumu chování dětí na Internetu)

www.bezpecne-online.cz (Stránky pro teenagery, rodiče a učitele s informacemi o bezpečném používání internetu, prevenci a řešení kyberšikany; výukové materiály)

www.protisikane.cz (Informace o kyberšikaně a jejích projevech, tipy pro rodiče)

www.minimalizacesikany.cz (Praktické rady pro rodiče, učitele a děti, jak řešit šikanu a jak jí předcházet. V sekci „Pro média“ tisková zpráva s výsledky šetření o kyberšikaně na školách)

<http://prvok.upol.cz> (Centrum prevence rizikové virtuální komunikace UPOL, v sekci „Výzkum“ výsledky výzkumného šetření Kyberšikana u českých dětí)

www.sikana.org (Stránky občanského sdružení Společenství proti šikaně - aktuality z oblasti, související odkazy apod.)

13. Evaluace ŠPP

Po skončení každé akce s preventivní tematikou jsou zadány dětem zpětnovazební dotazníky. Pedagogové, kteří se těchto akcí zúčastní, podávají zprávu na společném setkání 1x za 14 dní. Po každém školení pedagogů zadám kolegům evaluační dotazník.

14. Právní rámec

Dlouhodobá strategie školy v prevenci sociálně patologických jevů dětí a mládeže vychází z těchto platných dokumentů v působnosti:

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Vyhláška č. 263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí
- Vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání
- Vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů
- Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků
- Vyhláška č. 263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí
- Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů
- Vyhláška č. 458/2005 Sb., kterou se upravují podrobnosti o organizaci výchovně vzdělávací péče ve střediscích výchovné péče Vyhláška 438/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28)

- Metodický pokyn ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016):
<https://www.msmt.cz/file/38988/>
- Metodické_doporuceni_uvodni_cast.doc (128,00 KB) • Navykove_latky.docx • Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, č.j.: 14 423/1999-22 (Věstník MŠMT sešit 5/1999)
- Pedagogové proti drogám - Program preventivních aktivit uplatňovaných ve školách a školských zařízeních (MŠMT 1999)
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č.j.: 28 275/2000-22 (Věstník MŠMT sešit 1/2001)
- Školní preventivní program pro mateřské a základní školy a školská zařízení (MŠMT 2001) Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č.j.: 10194/2002-14 (Věstník MŠMT sešit 3/2002)
- Metodický pokyn k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č.j. 20 006/2007-51 (Věstník MŠMT sešit 11/2007) 8 b) gesce Ministerstva zdravotnictví
- Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými toxikomaniemi a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů Zákon č. 65/2017 Sb.,
- Zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek
- Trestní zákon č. 140/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení vlády č.114/1999 Sb., kterým se pro účely trestního zákona stanoví, co se považuje za jedy, nakažlivé choroby a škůdce
- Zákon č. 257/2000 Sb., o Probační a mediační službě a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů e) gesce Ministerstva vnitra
- Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích ve znění pozdějších předpisů 9
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 94/1963 Sb. , o rodině, ve znění pozdějších předpisů
- Zákoník práce č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení vlády č. 469/2002 Sb., kterým se stanoví katalog prací a kvalifikační předpoklady a kterým se mění nařízení vlády o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu ve znění pozdějších předpisů

- Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře ve znění pozdějších předpisů Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách ve znění pozdějších předpisů Usnesení č. 2/1993 Sb., Předsednictva České národní rady o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součást ústavního pořádku ČR, ve znění pozdějších předpisů

15. Formulář – zápis z provedeného jednání a šetření

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

Zápis z jednání

Jméno žáka /žákyně: Datum narození:	
Třída:	
Schůzka dne:	

Účastníci jednání:

zákonní zástupci žáka
třídní učitel
výchovní poradce
vedení školy
školní metodik prevence
psycholog
ostatní

Předmět jednání:**Výchovná opatření:****Zapsal/a/:**

S uvedenými skutečnostmi zákonní zástupci souhlasí a zavazují se řídit závěry tohoto jednání.

Poznámky:

V Praze dne:

Podpis zákonných zástupců: _____

Podpis učitele, ředitele školy: _____

Zápis ze šetření

Šetření dne :	
Třída :	
Jména žáků/datum narození	
Přítomni: zákonní zástupci žáka třídní učitel výchovní poradce vedení školy školní metodik prevence psycholog ostatní	
Průběh šetření:	

Závěry šetření:

Přijatá opatření, doporučení